

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ГЕНДЕРНОГО ПІДХОДУ В ПІДГОТОВЦІ КУРСАНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

Крисько Вікторія Андріївна

здобувачка вищої освіти бакалавра ННІППФПП
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, Україна

Науковий керівник: Король Катерина Сергіївна

викладачка кафедри тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, Україна

Тема дослідження полягає в загальному вивченню та удосконаленню системи підготовки курсантів вищих закладів освіти зі специфічними умовами навчання з урахуванням гендерного спрямування. Гендерне питання стає все більш актуальним у сучасному світі. У сфері правоохоронних органів, де раніше відчувалася явна чоловіча домінанта, жінки нині здобувають все більше популярності та визнання. Відповідно до цього, важливо враховувати гендерні особливості під час професійного навчання курсантів. Стає пріоритетне питання у необхідності розвитку даного напрямку.

У відповідності до статті 24 Конституції України, рівність прав жінки і чоловіка забезпечується: наданням жінкам рівних з чоловіками можливостей у громадсько-політичній і культурній діяльності, у здобутті освіти і професійній підготовці, у праці та винагороді за неї та інше.

У сучасних умовах, коли безпека країни стає все більш актуальною та важливою, удосконалення службово-бойової діяльності сил безпеки і охорони України, у тому ж числі діючих і майбутніх поліцейських, є однією з ключових проблем, які потребують негайного вирішення [1, с. 157].

При цьому необхідно враховувати те, що складна оперативна обстановка, яка склалася наразі в Україні, демонструє потребу в удосконаленні багатьох аспектів діяльності сил охорони правопорядку, в тому числі, їх наукового та нормативно-правового забезпечення [2, с. 259].

Науковці у своїх дослідженнях звертали увагу на те, що на працівників поліції, які працюють в надзвичайних умовах, впливають не тільки загальні фактори небезпеки, які стосуються цивільних громадян, але й специфічні професійні фактори [3, с. 111]. Одним з таких факторів створює нелегальна вогнепальна зброя, якої в Україні, за даними швейцарської дослідницької організації, від трьох до п'яти мільйонів одиниць [4, с. 139].

Служба поліцейських пов'язана з високим ступенем ризику, небезпекою для життя та здоров'я, усвідомленням високої відповідальності за результати виконання завдань та безпеки громадян [5, с. 335].

В свою чергу діяльність сил охорони правопорядку полягає у спеціальних, профілактичних, охоронних, режимних, захисних, ізоляційно-обмежувальних заходах і діях з метою забезпечення громадської безпеки та охорони публічного порядку під час проведення спеціальних операцій та за надзвичайних ситуацій соціально-політичного, надзвичайного та техногенного характеру [6, с. 123]. Але будь-яка діяльність неможлива без кадрового забезпечення та професійної підготовки [7, с. 126].

Врахування гендерних особливостей під час професійного навчання курсантів є дуже важливим аспектом у ефективній підготовці. Зважаючи на статистику, що показує нерівномірне представлення жінок у правоохоронних органах, ця проблема стає ще більш актуальною. Жінки служать у Національній гвардії України (минулоріч – 5,5 тис, тобто 9 %; понад 360 займають керівні посади) та Національній поліції (близько 22 % жінок від загального особового складу). У Державній службі України з надзвичайних ситуацій працюють 11 тис жінок, що теж складає п'яту частину від загальної кількості [8].

Питання гендерного спрямування необхідно враховувати ще в процесі відбору. Це дозволить забезпечити більш точний та об'єктивний відбір кандидатів на посади поліцейського з урахуванням вимог сьогодення [9, с. 232].

З вимогами сьогодення збільшилась увага до захисту прав і свобод людей, боротьбі зі злочинністю та охороні публічної безпеки. А діяльність по охороні громадського порядку, боротьбі зі злочинністю, забезпечення прав і свобод громадян завжди була небезпечною [10, с. 44; 11, с 175].

Забезпечення гендерної рівності та врахування гендерних особливостей стали невід'ємною частиною сучасного суспільства. Цей підхід також важливий під час професійного навчання майбутніх правоохоронців. Врахування гендерних аспектів може покращити ефективність та ефективність навчання, сприяти створенню більш рівного та справедливого суспільства, а також забезпечити взаєморозуміння та підтримку внутрішньо в правоохоронних органах.

Але, важливо розуміти, що все ж таки гендерні різниці існують і вони можуть впливати на рішення і дії поліцейського. Жінки та чоловіки можуть мати різний спосіб сприйняття і аналізу інформації, підходу до розв'язування проблем, комунікації та взаємодії з громадою. Отже, знання про ці різниці допоможе збільшити ефективність правоохоронної діяльності і підвищити довіру громади до поліції. Урахування гендерних особливостей під час професійного навчання курсантів вищих закладів освіти зі специфічними умовами навчання може бути ключовим фактором у створенні справедливої роботи працівників поліції. Навчання, яке здійснюється з урахуванням цих особливостей, забезпечить якісну підготовку та дозволить будувати службу на принципах рівності і законності.

Отже, необхідно передбачати гендерно орієнтовані програми підвищення кваліфікації для правоохоронців. Це дозволить курсантам вивчити специфіку взаємодії з різними групами населення, у тому числі з урахуванням гендерних чутливих питань. Такі програми створять можливості для розширення кругозору майбутніх правоохоронців і допоможуть їм зрозуміти особливості різних груп громади, тим самим забезпечивши більш ефективну роботу з ними.

Список використаних джерел:

1. Король, К. (2023). ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ В ПИТАННЯХ УДОСКОНАЛЕННЯ СЛУЖБОВО-БОЙОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СИЛ БЕЗПЕКИ І ОХОРОНИ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ. *Матеріали конференцій МЦНД*, (08.12.2023; Черкаси, Україна), 157–159. URL: <https://archive.mcnd.org.ua/index.php/conference-proceeding/article/view/873>
2. Завістовський О.Д. Професійна, службова та службово-бойова діяльність Національної поліції : сутність та розмежування понять. Аналітично-порівняльне правознавство, № 5 (2022). С. 258-262. URL: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2022.05.47>
3. Завістовський , О., & Поливанюк , В. (2023). ВДОСКОНАЛЕННЯ ПИТАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ПРАЦІВНИКІВ ПІДРОЗДІЛІВ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ НА ЕТАПІ ВИКЛИКІВ СУЧАСНОСТІ. *Матеріали конференцій МЦНД*, (17.11.2023; Івано-Франківськ, Україна), 110–112. URL: <https://archive.mcnd.org.ua/index.php/conference-proceeding/article/view/816>

4. Завістовський, О.Д. Концепції адміністративно-правового урегулювання питання можливості легалізації зброї в Україні. *Правовий дискурс*. С. 139-140. URL: <https://sci.ldubgd.edu.ua/bitstream/123456789/11029/1/%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%B9%20%D0%B4%D0%B8%D1%81%D0%BA%D1%83%D1%80%D1%81%2012.10.22.%20%281%29.pdf#page=139>
5. Zavistovskyi, O. D. (2023). IMPLEMENTATION OF INFORMATION TECHNOLOGIES IN THE PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE POLICE OFFICERS IN HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS OF EDUCATION. *Publishing House "Baltija Publishing"*. URL: <http://www.baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/view/290/7922/16752-1>
6. Завістовський, О.Д. Принципи забезпечення службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку під час дії воєнного стану. In *The III International Scientific and Practical Conference «Theories, methods and practices of the latest technologies»*, November 07–09, Tokyo, Japan. P. 123-125. URL: <https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/5624/166852046996524.pdf?sequence=1&isAllowed=y#page=124>
7. Завістовський О.Д. Шляхи покращення системи професійної підготовки правоохоронців до дій в екстремальних ситуаціях. *The III International Scientific and Practical Conference «Theories, methods and practices of the latest technologies»*, November 07–09, Tokyo, Japan. P. 126-128. URL: <https://eu-conf.com/wp-content/uploads/2022/11/Theories-methods-and-practices-of-the-latest-technologies.pdf#page=1274>.
8. Зі зброєю в руках чи без. Українські жінки захищають свою державу URL: <https://ukrainer.net/zhinky/>
9. Завістовський О.Д., Король К.С. (2023). ВИКОРИСТАННЯ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ВІДБОРУ КАНДИДАТІВ ДЛЯ ПРОХОДЖЕННЯ СЛУЖБИ В ПІДРОЗДІЛАХ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ. *Матеріали конференцій МЦНД*, (24.11.2023; Вінниця), С. 232–234. URL: <https://archive.mcnd.org.ua/index.php/conference-proceeding/article/view/836/848>
10. Шаповалов, Б. Б., & Завістовський, О. Д. (2021). Забезпечення виживання поліцейських і персоналу охорони в екстремальних ситуаціях: американський підхід. *Бизнес и безопасность*, (1), 44-45.
11. Завістовський, О. Д. (2022, April). ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЩОДО ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВООХОРОНЦІВ. In *The 7 th International scientific and practical conference "Modern science: innovations and prospects"(April 3-5, 2022) SSPG Publish, Stockholm, Sweden. 2022. 378 p.* (p. 175). URL: <http://biblio.umsf.dp.ua/jspui/bitstream/123456789/5999/1/MODERN-SCIENCE-INNOVATIONS-AND-PROSPECTS-3-5.04.22.pdf#page=175>